

LABIN WEB SITE

labin.org

Kazalište

HOME

O GRADU

KULTURA

KARTE

KONTAKT

MALO KAZALIŠTE (TEATRINO)

Današnja zgrada Malog kazališta u starom gradu prvotno je imala drugu namjenu. Od 1539.godine, kada je sagrađena, pa sve do 1844.godine služila je kao spremište žitarica (fontik).

Već početkom 19.stoljeća u njemu su se počele davati prve kazališne predstave lokalnih kazališnih družina, da bi se 16.ožujka 1844. pristupilo preuređenju fontika u kazalište. Troškovi adaptacije iznosili su više od 700 forinti, od kojih je Grad dodijelio 175, članovi tadašnje labinske amaterske kazališne družine prikupili su 190, dr. Luigi Barsan dao je 50, upravitelj kazališta Tomaso Luciani priložio je 135, a preostali iznos od 150 forinti osiguran je od pretprodaje ulaznica. Kazalište je svečano otvoreno 26.prosinca 1844.godine. Idućih je godina u renoviranom kazalištu uprizoreno niz predstava, što domaće amaterske družine, što gostujućih družina koje su često navraćale u Labin. Od otvorenja pa do kraja 1877.godine labinska je kazališna družina odigrala čak 54 predstave te pritom utrhila 680 forinti. Velik dio navedenog iznosa darovan je u dobrotvorne svrhe. Pored kazališnih događanja, Teatrino se koristio i za razne priredbe, poput svečanih akademija, koncerata, recitacija, prikaza vještine i snage, lutkarskih predstava i igrokaza, ali i za javne skupove, narodne izbore, sjednice gradskog vijeća i slično. Krajem 50-ih godina prošlog stoljeća kazališni život u gradu počinje jenjavati, a labinska se amaterska kazališna družina gasi 1865.godine. Otada se kazališni život u gradu svodi na gostovanja putujućih družina i glumaca, uz vjerojatno i povremene nastupe lokalnih amatera. Zgradu kazališta koristi i Filharmonijsko društvo (Limena glazba), a početkom 20.stoljeća u njemu se prikazuju i prvi nijemi filmovi. U svojoj povijesti služilo je i kao vojarna, kao fiskulturna dvorana, a za vrijeme 2.svjetskog rata pretvoreno je u skladište. Nakon rata kazalište je obnovljeno i ponovno otvoreno 29. studenog 1958.godine u cilju kulturnog uzdizanja radnog naroda ovoga kraja. Krajem 70-ih godina labinski akademski slikar Eugen Kokot restaurirao je stropnu dekoraciju kazališta, koju je još 1893. izradio slikar Giovanni Demori. Danas su vrata Malog kazališta uglavnom zatvorena, a njegovu tišinu pokatkad narušavaju rijetke književne promocije, večeri poezije ili izložbe u atriju. Teatru gotovo ni traga.

~LABINSKI DOGOVOR~ I ~HSAUOCL~

Kazališna događanja u Labinu od početka 70-ih godina pa do danas obilježena su pojavom dviju kazališnih skupina. To su **Labinski dogovor i Veliki zavod - HSAUOCL**. Ove su pak dvije kazališne skupine nezamislive bez njihovog tvorca, režisera i nadasve glumca **Valenta Vihteliča Zdravčija**. Kulturno-scensko-likovno-glazbena družina formirana je 1975. godine, no ekipa mladića koja će ju oformiti započinje s scenskim radom već u srednjoškolskim klupama, potom i na studiju. Uprizoruju se dramski komadi, izvode se glazbeno-govorna kazivanja, slijede se globalni trendovi u teatru i umjetnosti. Neposredno nakon ljeta 1975. izvedbom *"Cabareta"* rađa se Labinski dogovor. Pored **Valenta Vihteliča Zdravčija i Erosa Bičića**, dvojica koji će činiti okosnicu Labinskog dogovora, družinu su činili *Gracijano Kokot, Zdravko Milić, Nada Pavlović, Flavijano Škopac, Zvezdana Radolović, Bruna Dundara, Vojko Šujdović, Dragan Zahtila, Arđeo Verbanac, Krešimir Farkaš, Alvaro Škopac i Đulio Škopac*. Sljedećih su godina neki otišli, a došli su novi, među kojima Damir

Batelić, Edi Martinčić, Sado Čehić, Jovanka Stanar, Radomira Stanar, Doris Marčić, Ljiljana Ermečić, Ljiljana Janko, Boris Vilić Jež i drugi. U periodu od 1975. do 1980. godine, koliko je Labinski dogovor postojao izvedeno je niz briljantnih predstava na raznim lokacijama u gradu, ali i na gostovanjima. Osvojeno je i nekoliko nagrada na natjecanjima amaterskih kazališnih družina, a publika ih je uvijek dobro prihvaćala. Isto se ne bi moglo reći i za gradske dušebrižnike koji su u njihovim predstavama vidjeli antisocijalističke elemente i ideološko skretanje koje vodi kvarenju mladeži. Nakon "Cabareta" uslijedile su predstave "Utvare početka", "Dani naše mladosti", "Asmodijev ples", "Cabaret za vas", dvosatna predstava koja je dvaput zaredom ispunila tadašnje kino Partizan, a na koju se vrlo pohvalno osvrnuo novinar Labinske komune Daniel Načinović, "Jama" Ivana Gorana Kovačića, adaptacija epskog spjeva "Smrt Smail age Čengića" te niz drugih više ili manje uspješnih predstava. Njihova uspješnost uvelike je ovisila o trenutnim kreativnim dosezima V.V.Zdravčija, čovjeka koji je većinu predstava potpisao kao autor teksta i režiser, ujedno igrajući, uvijek vrlo sugestivno, i glavnu ulogu. Godine 1979. dolazi do nesuglasica i razmirnica između vodećim ljudima družine, da bi godinu kasnije Labinski dogovor prestao postojati. Svatko odlazi na svoju stranu, a kazališnim se izričajem, svojim životnim opredjeljenjem, nastavlja baviti jedino Valent Vihtelič Zdravči. Nakon što 1983. godine objavljuje zbirku pjesama "Sjene nad vodama", krajem 80-ih godina V.V.Zdravči oformljuje Veliki zavod "Hajskul and University of Crazy Labinians (HSAUOCL)". HSAUOCL predstavlja "božanstvo koje iz dubine predastekih vremena dolazi mentalnim posredstvom do nas od vremena samog početka življenja na Skitači, a koincidira sa južnoameričkom davinom". Godina 1990. i 1991. u Caffe baru San Stefano Hajskulovci izvode seriju cabareta prema Zdravčijevim tekstovima iz kojih 1992. proizlaze "Velike budale", komad koji predstavlja suštinu Velikog zavoda HSAUOCLA-a. U predstavi glume V.V.Zdravči, Boris Vilić Jež, Ružica Stojić i Roberta Dimić. S "Veliki budalama" obilaze sve gradove u Istri, a pamti se i nastup u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, u sklopu predstavljanja *Labin Art Expressa* hrvatskoj metropoli. Godinu dana kasnije aktivnost Velikog zavoda počinje jenjavati. V.V.Zdravči, zajedno s Natašom Stanić, 1995. godine vodi dramsku družbu SŠ Mate Blažine, s kojom izvodi komad "Pobuna na brodu luđaka". Iako posljednjih godina nije toliko aktivan kao u zlatno doba Labinskog dogovora i Velikog zavoda, Valent Vihtelič Zdravči je uvijek, često sa ljudima prilično mlađim od sebe, prisutan u kulturnom životu grada Labina.

LATUN i Kowa Art

Labinski amaterski teatar u nastajanju (LATUN) nastao je 1997. godine igrom slučaja, kada je na nagovor organizatora manifestacije "Labini se budi" Sandro Gobo na daske labinskog Malog kazališta postavio svoju dramu Blitz. U rekordno kratkom roku, mala ekipa predvođena Sandrom kao autorom, redateljem i glumcem te glumcima Jelenom Vadanjel i Ramizom Ahmićem - Pamom pripremila je komad kojem će njegova praizvedba na navedenoj manifestaciji biti nažalost i jedina izvedba. Prilikom pogrešne najave predstave (ne zna se točno gdje i od koga) došlo je do spontanog promjena naziva teatra te je od tada Labinski teatar u nastajanju prešao u drugu fazu postavši teatar u nastajanju. Treća faza, koja će se također dogoditi spontano, je prelazak teatra iz nastajanja u teatar u nastajanju. Trenutno je LATUN u fazi mirovanja. Dok LATUN miruje, aktivan je Kowa Art. Iako je njegova aktivnost prilično rijetka, jednom godišnje, bilježe se njihova dva performansa. Prvi se dogodio u petak, 13. studenog 1998. godine pod Ložom u starom gradu, a nosio je naziv "Ne zarezujem vas 22%". Performans je započeo točno u 22:22, što simbolički ukazuje na njegov povod - uvođenje 22% PDV-a na knjige! Nezadovoljni odnosom vlasti naspram knjige, dvojac Sandro Gobo - Zoran Milevoj inspirirani filmom Fahrenheit 451" odlučili su spaliti 22 knjige (odreda znakovitih naslova), što su i učinili! U pauzi između dva performansa Kowa Art je 1999. godine snimio dva kratkometražna filma, desetminutni "Ravnoteža" i jednogminutni "The legend of Kowar". Film "Ravnoteža" snimljen je prema motivima istoimene priče rovinjskog pisca Ede Budiše, a ušao je u natjecateljski dio filmskog festivala KRAF 99 u Rijeci. U mjesecu rujnu 2000. izveden je na platou ispred spomenika Matije Vlačića drugi performans pod nazivom Bijeli bicikl, crni Flacius. Na početku performansa situacija je bila nešto drukčija - bijeli je bicikl bio prekriven crnom plahtom, kojom su potom članovi Kowa Arta, Sandro i Zoran, prekrili skulpturu Matije Vlačića, djelo kipara Mate Čvrljka. Potom su naizmjenice čitali pjesmu Bicikl iz Sandrove zbirke Bijeli bicikl, prevedenu na talijanski, francuski, engleski, španjolski, njemački, mađarski, rumunjski, švedski, slovenski i japanski jezik te na čakavici, i vozili specijalno pripremljeni bijeli bicikl. Nakon svake pročitane verzije, unikatni primjerak knjige sa ručno nadopisanim prijevodom poklonjen je nekome u publici. Za novi milenij Kowa Art priprema nova iznenađenja.

